

Imavere Saeveski

kvaliteedinõuded

männi- ja kuuse saepalgile

Kehtiv alates 01.12.2020.

Alltoodud kvaliteedinõuded on ainult informatiivsed.

Täpsed kvaliteedinõuded lepitakse kokku eellepingus.

Imavere Saeveski		Okaspuu saepalgi kvaliteediklassid	
		ABC	D
Pikkus (dm)		31-61	31-61
Palgi miinimumlähimõõt		9,0+	9,0+
1. Oksad			
Üldine oksalisus		Okste tüüp, arv ja suurus hinnatakse palgipoole 15 dm halvimal lõigul. Teiste vigade esinemine, erinevalt okstest, hinnatakse kogu palgi pikkusel ja otspindadel. Oksarühmad on keelatud (v.a D-kvaliteet). Alla 10 mm oksti ei loeta riketeks ja neid ei arvestata palkide kvaliteedi määramisel.	
Terve oks	11,0...25,0 cm	50 mm/ max 20 tk	Oksa lähimõõt kuni 40% ladva lähimõödust aga mitte üle 100 mm/ arv piiramatult.
	üle 25,0 cm	70 mm/ max 20 tk	
Kuiv oks	11,0...25,0 cm	40 mm/ max 20 tk	
	üle 25,0 cm	60 mm/ max 20 tk	
Mäda oks	11,0...25,0 cm	30 mm/ max 20 tk	
	üle 25,0 cm	40 mm/ max 20 tk	
Tulioks		Ei ole lubatud	Max lähimõõt sama mis vastava lähimüüduklassi tervel oksal/ max 2 tk palgi kohta.
Oksatüüka kõrgus		Oksatüüka max kõrgus 30 mm	
2. Kõverused			
Ühepoolne kõverus:			
9,0 - 17,9 cm		Lubatud kuni 13 mm/m	Lubatud kuni 15 mm/m
18 - 24,9 cm		Lubatud kuni 15 mm/m	Lubatud kuni 17 mm/m
üle 25 cm		Lubatud kuni 17 mm/m	Lubatud kuni 20 mm/m
Liitkõverus		Lubatud, kui ladva diameetri silinder mahub palki vähemalt 93,1% ulatuses pikkusest	Lubatud, kui ladva diameetri silinder mahub palki vahemikus 89%-93% pikkusest
Järsk kõverus		Ei ole lubatud	

	Okaspuu saepalgi kvaliteediklassid	
	ABC	D
Pikkus (dm)	31-61	31-61
Palgi miinimumläbimõõt	9,0+	9,0+
3. Puidurikked		
Kaksiksäsi	Ei ole lubatud	Lubatud
Mädanik	Ei ole lubatud	
Otspinna lõhed	Otspinda läbivad ja ringlõhed ei ole lubatud.	
Külglõhed	Ei ole lubatud	
Kinnine mõlu	Lubatud max 2-kordse ladvadiameetri pikkusega ühel küljel	Lubatud max pikkusega 1m ühel küljel
Lahtine mõlu	Kuusepalgil ei ole lubatud. Männipalgil lubatud tüve ühel küljel väljaspool töötlemissilindrit max 30,0 cm pikkuselt.	Lubatud ühel küljel kuni 2,0 cm töötlemissilindrist sissepoole max pikkusega 1 m.
Tõugurike	Ei ole lubatud	Ei ole lubatud
Sine	Ei ole lubatud	Lubatud
Pahad	Ei ole lubatud	
4. Mehaanilised vigastused		
Vaigutus	Ei ole lubatud	
Rebendid, saelõiked jne	Lubatud kuni 5 dm pikkuselt, kui asub tüve ühel küljel ja jääb töötlemissilindrist väljapoole.	Lubatud ühel küljel, võib ulatuda kuni 2,0 cm töötlemissilindrist sissepoole.
5. Muu		
Võõrkehad	Kategooriliselt on keelatud: tahm, süsi, plastmass, metall, kivid	
Maksimaalne läbimõõt (tüükast)	58,0 cm	
Maksimaalne pikkus	6,30 m	
Muud	Kaks erinevat maksimumsviga ei ole lubatud, terve ja kuiv oks loetakse samaks veaks.	

Üldised märkused:

1. Palgi kvaliteedi hindamine toimub halvima palgipoole halvimal 15 dm lõigul. Okste tüüp, arv ja suurus hinnatakse palgipoole 15 dm halvimal lõigul. Teiste vigade esinemine, erinevalt okstest, hinnatakse kogu palgi pikkusel ja otpindadel. Oksi ja mõlusid, mis asuvad palgi otsale lähemal kui 6 dm (D kvaliteedil) ja 3 dm (ABC kvaliteedil), ei arvestata.
2. Terve oks: selline oks, mille ümbermõõdust üle poole on kinni kasvanud ümbritseva puiduga.
3. Kuiv oks: selline oks, mille ümbermõõdust üle poole on lahti ümbritsevast puidust.
4. Mäda oks: oksa ristlõikepind on kahjustatud mädaniku poolt.
5. Tulioks: on tugevalt ülespoole suunatud ja sageli koorega sissekasvanud oks, tavaliselt moodustunud ladva murdumisel või topeltladvast. Kahtluse korral, kas oks on tulioks, on sobiv reegel, et tulioksa suurim diameeter on vähemalt kaks korda suurem kui oksa väikseim diameeter.
6. Mädanikuna käsitletakse pehmet mädanikku, kõva mädanikku ja laomädanikku.
7. Oksa diameetri mõõtmine: mõõdetakse suurim oksa diameeter.
Oksa diameetriks on oksa ümbritsevast tüvepuidust selgesti eralduva tumedama osa läbimõõt.
8. Oksarühmad: kui okste arv ulatub vähemalt 7'ni, moodustab see alati okstegrupi, vaatamata okste suurusele. Kõik oksad peavad mahtuma 20 cm vahemaa sisse ühel palgipoolel.
9. Palgi läbimõõt : mõõdetakse kooreta diameetrina ladvapoolselt otsalt. Diameeter mõõdetakse 3 - 30 cm kauguselt palgi otsast kahest teineteisega risti olevast suunast ning võetakse nende aritmeetiline keskmine. Mõõdetud diameeter ümardatakse täissentimeetriteks harilikul viisi; näiteks 21,4 cm → 21 cm, 21,5 cm → 22 cm.
10. Palgi pikkus: on palgi otpindade keskkochtade vahele tõmmatud sirge pikkus.
Palgi pikkuses on lubatud viga -3 cm; N: 4,3 m (4,27 - 4,56 m). Mahuarvestuses kasutatakse ilma ülemõõduta pikkuseid, näiteks 4,2 m.
11. Töötlemisilinder: kujutletav silinder, mille läbimõõt on 1 cm võrra väiksem, kui palgi ladvaotsa kooreta läbimõõt.
12. Imavere Saeveski palgisorteeris määratakse ühepoolse või liitkõveruse alusel palgi kvaliteet liinimõõdiku tulemuste alusel.